

عدالت و
جمهوریت در
کنار هم در دولت
آقای رئیسی قرار
گرفته است.
عدالت محوری
و فسادستیزی
به مثابه جوهرة تغییر
است و جمهوریت
به معنای
میدان داری مردم
برای اقامه عدل
است که در سند
تحول دولت مردمی
نیز بیان شده است.

جمع‌بندی روشنی رساند. آقای رئیسی هم چون ذیل گفتمان آن ادبیات قرار دارد وقتی درباره جمهوریت صحبت می‌کند به معنای کامل جمهوریت اعتقاد دارد، نه جمهوریت به معنای بازی لیبرال دموکراسی، جمهوریت به معنای عاملیت مردم مدنظر است؛ مثلاً در حوزه اقتصاد آقای رئیسی از مردمی‌سازی اقتصاد می‌گوید و در حوزه فرهنگ از مردمی‌سازی فرهنگ می‌گوید. یعنی این مسائل را به دل مردم برده است، تصمیم‌گیری‌ها در منظر مردم اتفاق می‌افتد. این یعنی اعتقاد جدی به مردم.

نگاه عمیق رهبری به جمهوریت جالب توجه است. به نظر تبیین ایشان در سال ۱۳۹۳ از جمهوریت بسیار عجیب بود. رهبری فرمودند: امام (ره) جمهوریت را از عمق تعالیم اسلامی استخراج کرده است. ما دولت مردمی را در مدیریت امام تجربه کردیم که در برابر همه تهدیدات، مردم پشتیبان و پیشران انقلاب بودند. حضور امام (ره) را نگاه کنید با چه استقبال بود، بدرقه امام با چه استقبالی بود. کدام اجتماعات مردمی در دنیا مشابه این است؟ اصلاً چنین چیزی بوده؟ ولی امام (ره) مظهر یک رهبر مردمی است و اینکه ما می‌گوییم ریل‌گذاری دارد به سمت ریل‌گذاری امام (ره) برمی‌گردد؛ یعنی همان گفتمان رسمی‌ای که در مدیریت امام بود و رهبر انقلاب در این سی و چند سال تلاش کرده‌اند آن را حفظ کنند. این دولت مردم‌باور و مردم‌پایه است و نزدیک‌ترین گفتمان را به گفتمان انقلاب دارد.

آیا در نگاه شما کلمه جمهوریت با کلمه مردم تفاوت دارد؟

بله، جمهوریت به مردم ترجیح دارد؛ زیرا جمهوریت بدون ابهام و مجامله است. واژه جمهوریت روشن‌تر است و دلالت فنی دارد.

مگر تعبیر «مردمی» ابهام دارد که کلمه جمهوریت را ترجیح می‌دهید؟

کلمه «مردمی» را که می‌گویید بعضی‌ها به کلمه پوپولیستی برمی‌گردانند. بعضی‌ها هم مردم را به اجتماعات تقلیل می‌دهند. کلمه مردمی سعه معنایی کلمه جمهوریت را ندارد. جمهور یک امر عظیم است. یک ریشه چند هزار ساله دارد. مشخص است وقتی می‌گوییم جمهور شامل مردم‌پایگی و مردم‌مداری نیز می‌شود؛ به همین دلیل، من کلمه جمهور را خودم از این حیث ترجیح می‌دهم که نیایم اصطلاحی را باب کنیم که ادبیات روشنی ندارد و در تفاهم با دیگران دچار مشکل شویم.

از دال عدالت در گفتمان دولت چه تفسیری دارید؟

ما درباره عدالت دو مکتب فکری عمده داشتیم: یکی لیبرالیسم که به آزادی‌ها و دیگری سوسیالیسم که به عدالت اصالت می‌داد. در نگاه سوم که نگاه متعالی